

Latgaliešu valodas digitālie resursi: paveiktais, klupšanas akmeņi un iespējas

Antra Kļavinska (RTA)

CLARIN-LV konference "Jaunākie valodas resursi un rīki digitālajām humanitārajām zinātnēm"
Rīga, 12.09.2023.

Mūsdienu latgaliešu tekstu korpuss

MuLa2022 (RTA, LU MII)

<https://korpuss.lv/id/MuLa2022>

 CONCORDANCE

Mūsdienu latgaliešu tekstu korpuss 2022

simple **volūd*** 7,372 (2,637.65 per million)

           KWIC

☐ Details ☐ Left context ☒ KWIC ☐ Right context

41	☐		doc#18 icei. </s><s> Tys, ka vīnā ticeibā kristeiti, ka runoj vīnā	volūdā	, nīmoz nanūzeimej, ka ir vīnāidi raksturi, vīnāidi plani i;	
42	☐		doc#19 :lopys, kuruos redzamys tyvuoku i tuoļuoku slaveneibu	volūdys	, bādys i prīca, eisuk sokūt – melodramys. </s><s> Nē	
43	☐		doc#20 zykantim. </s><s> Albumā īkļautys dzīsmis septeņuos	volūduos	, partū ka bez aizaraušonys ar muzyku Laurai ir lela intī	
44	☐		doc#22 idz 2013. godam. </s><s> Gruomotys teksts ir vairuok	volūduos	, tymā skaitā latgaliski. </s><s> Īvoda tekstu ir sarakste	
45	☐		doc#25 vērēs? </s><s> Nabeja, ka latgalīši lobuoki, ka jim divi	volūdys	? </s><s> Cikom mozi bejom, mes ituo nasaprotom. </	
46	☐		doc#26 ;, vārā jamams. </s><s> Nu vaidiešonys par mierstūšū	volūdu	klasiskā izpratnē ite nav ni smokys, dreīžuok aicynuoju	
47	☐		doc#26 :ratnē ite nav ni smokys, dreīžuok aicynuojums naturēt	volūdu	zam akmiņa, aplīcynuojums sovai atbīdeibai pret tāva	
48	☐		doc#27 ēdēt mīrā, taisa latgalīšu pasuokumus, latgalīšu rokstu	volūdys	nūdarbeibys. </s><s> Mes vairuok pazeistami palykom	
49	☐		doc#27 pā ar LgSC draugim asam izveiduojuši spēlis latgalīšu	volūdā	, kai, pīmaram, „Latgalīšu Alias”, ar kuru izklaidejam se	
50	☐		doc#27 :knis biroja vadeituoja) profilā afišu par latgalīšu rokstu	volūdys	nūdarbeibom, kas nūteik Rēzeknē. </s><s> Aizraksteju	
51	☐		doc#27 ari sapyns pīsapiļdeja i Jelgovā nūtyka latgalīšu rokstu	volūdys	nūdarbeiba. </s><s> Kaida beja suokūtnejuo atsauceit	
52	☐		doc#27 i studenti uztver latgalīšus Jelgovā? </s><s> Latgalīšu	volūdu	iz īlys tikpat kai navar dziedēt, bet, kod teik dziedāta, i	

VPP projekts "Humanitāro zinātņu digitālie resursi" (VPP-IZM-DH-2020/1-0001)

CLARIN-LV konference "Jaunākie valodas resursi un rīki digitālajām humanitārajām zinātnēm"
Rīga, 12.09.2023.

Mūsdienu latgaliešu runas korpus

MuLaR (RTA) <https://mularkorpuss.rta.lv>

MuLaR

Korpusu ▾ Statistika ▾ Par ▾ Palīdzība [ltg lv en]

Query: [word='tāv.*%c']
Number of results: 226

Recording

Transcription

▶ 0:00 / 0:00 — 🔊 ⋮

kod bija vēl da vaidim **tāvi** kod bija pači pi kāzna taidš sataiseits rots stuovēja tū rotu grīž i ai rūku tur

Download

⏮ Playback speed

F216- xxxx	Personas ID:	unknown	Dzīmšanas gads:	f Dzimums:	Krasnojarska	Place: ☐
R Source:						

da da muote ai **tāvu** stuostēja jei tī nabeja nazyna

F216- xxxx	Personas ID:	unknown	Dzīmšanas gads:	f Dzimums:	Krasnojarska	Place: ☐
R Source:						

▶ 0:00 / 0:00 — 🔊 ⋮

par kū i Blaumaņš Indrānūs rakstē i Dostojevskis **Tāvūs** i dālūs

M314- 1966	Personas ID:	1966	Dzīmšanas gads:	m Dzimums:	Rezekne	Place: ☐
---------------	-----------------	------	--------------------	------------	---------	---------------------------------

VPP projekts "Humanitāro zinātņu digitālie resursi" (VPP-IZM-DH-2020/1-0001)

VPP projekts "Latviešu valodas daudzveidība laikā un telpā (LADI)" (VPP-LETONIKA-2021/4-0003)

Latgaliešu tēzaurs (konceptijas izveide) (RTA, LU MII)

VPP projekts "Atvērtas un FAIR principi atbilstošas digitālo humanitāro zinātņu ekosistēmas attīstība Latvijā (DHELI)" VPP-IZM-DH-2022/1-0002

Latgaliešu valodas patskaņu un divskaņu izrunas rīks (Frīzu akadēmija)

<https://fryske-akademy.nl/fa-apps/trainer/>

FRYSKE 🏰 AKADEMY

Pronunciation app

Choose a speaker:

IG ▼

Choose a vowel:

all ▼

Assessment:

strict ▼

➔

FRYSKE 🏰 AKADEMY

zynu

43 / 91

★★★★★

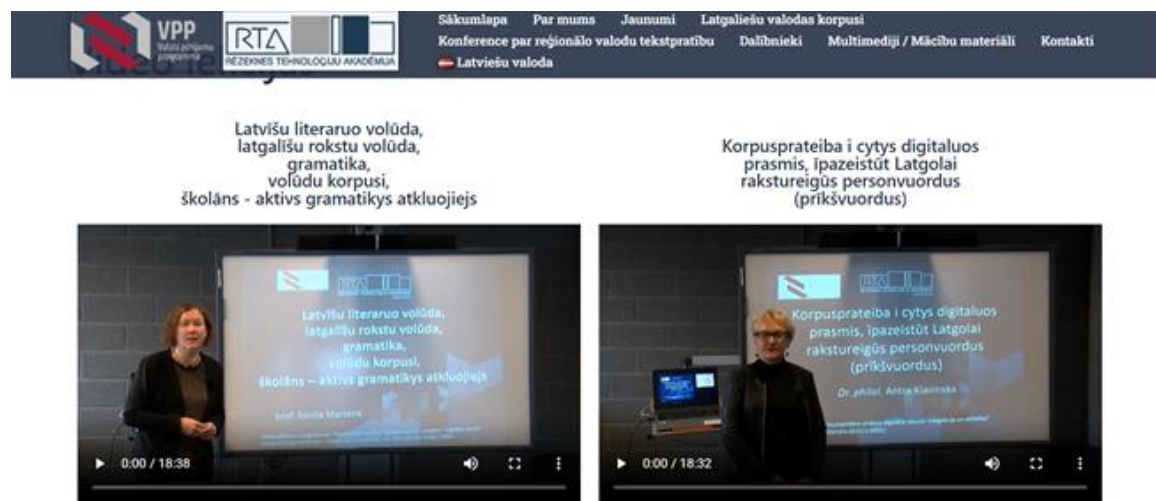
🎯 ▶ ⏸ ↺

➔

Informatīvie pasākumi

- studiju kursi «Valodas korpusi izglītības procesā», «Valodu tehnoloģijas» u. c. RTA skolotāju programmas studentiem;
- vasaras nometnes skolēniem, materiāli tavaklase.lv;
- semināri un videolekcijas latgaliešu valodas skolotājiem.

https://ltg.korpuss.rta.lv/video_lekcijas/

KLUPŠANAS AKMEŅI

- **Lingvistiskie:**
 - latgaliešu valodas datu (tekstu, vārdnīcu, gramatiku, mācību materiālu) nepietiekamība;
 - variantums un normēšana;
 - manuālā audioierakstu transkribēšana – subjektivitātes faktors;

parečka
parečka
sorkonuo parička dialektisms [LLD 2013]
porička [KIV]
porečka [KIV]

1. joma: botānika Jāņoga. [LLD 2013]

^ Saistītās nozīmes

Sinonīmi

juonūga, — Jāņoga.

1.1. formā: daudzskaitlis Ogulāji ar sarkanām, retāk dzeltenām, ogām ķekaros.

▼ Piemēri *I, ka kaidš trešais vokorā atīt gosts, jis tikai redz, ka sēd ite div taidi, dzer čajēna i veršs puori parečku kryumim.*

1.2. Šo ogulāju oga.

▼ Piemēri *...vysys parečkys apbiers i tu tālaik prosamāssi i nazynuosi, reits ir ci augusts ...*

AVOTI: LLLD 2013, Lukaševičs 2011

CONCORDANCE

Mūsdienu latgaliešu tekstu korpus 2022

simple juonūg* 9 (3.22 per million)

CONCORDANCE

simple parečk* 3 (1.07 per million)

CONCORDANCE

simple jōņūg* 4 (1.43 per million)

KLUPŠANAS AKMEŅI

- **Ekstralingvistiskie:**

- finanšu un cilvēkresursu trūkums plānveidīgai un ilgtspējīgai latgaliešu valodas digitalizācijai:

VPP projekts «Latviešu valodas daudzveidība laikā un telpā» - RTA darba grupas kopējā slodze mēnesī – 0,5;

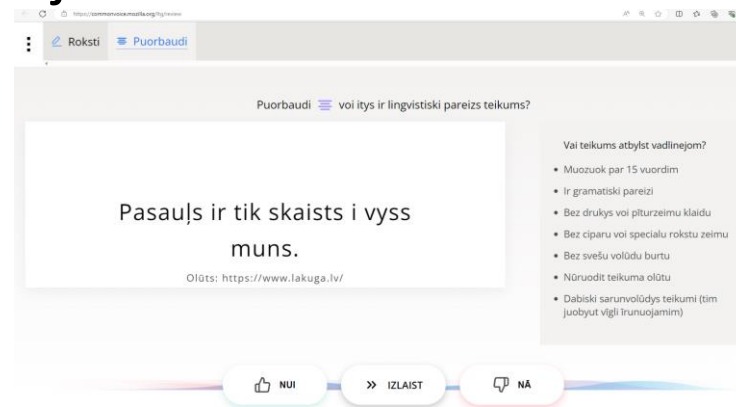
VPP projekts «Atvērtas un FAIR principi atbilstošas digitālo humanitāro zinātņu ekosistēmas attīstība Latvijā» – RTA valodnieku darba grupas kopējā slodze mēnesī – 0,93.

Humanitāro studiju programmu nepopularitāte augstskolās – problemātiska studējošo iesaiste projektos.

- potenciālo lietotāju intereses trūkums / neinformētība, prasmju trūkums digitālo resursu un rīku izmantošanā.

IESPĒJAS un STIPRĀS PUSES

- Būt aizrautīgiem pirmatklājējiem (ja ne mēs, tad kurš?).
- Ilglaicīga, stabila sadarbība ar Eiropas reģionālo valodu pētniecības centriem institucionālā un personīgā līmenī.
- FAIR datu principu ievērošana un starpinstitutionāla sadarbība datu pārvaldībā.
- Latgaliešu valodas kā vērtības apzināšanās un apziņas popularizēšana lokālajā kopienā, īpaši jauniešu un skolēnu vidū (Erasmus+ projekti).
- Finansējuma piesaiste un jauni projekti.
- Pūļiesaiste.

Jautājumi & ieteikumi

antra.klavinska@rta.lv